

In deze reeks bliken schrijvers vooruit op het grootste aller mysteries: de dood. Zien ze hun eigen sterfscène al voor zich? Vertrekken ze met de pen in de vuist?

HET EINDE

DEZE WEEK: **DELPHINE LECOMPTE**

Vlaams dichter (41) die na haar Engelse romandebuut met succes overschakelde op de poëzie. Ze publiceerde intussen negen bundels, waaronder het bekroonde 'De dieren in mij'.

Zoals elke hypochonder ben ik constant bezig met ziekte en verval: het zit in al mijn gedichten. Waarin ik ook heel graag mensen op gewelddadige wijze laat sterven. Ik hou gewoon erg van geweld.'

'Toen ik tien was, zei een klasgenootje dat er een orkaan aankwam. Sindsdien heb ik doodsangst – ik ben volcontinu bang om te sterven en te stikken. Ik heb toen een jaar bijna niet meer gegeten, zo bang was ik voor de dood. Nu heb ik Xanax en drank om mijn doodsangst te dempen en ook schrijven is een vorm van duivelsuitdrijving. En seks natuurlijk, maar dat werkt maar een uur of zo...'

'Mijn doodsangst heeft mij te veel beperkt in mijn leven, mij te veel gekluisterd aan mijn huis – al weet ik niet of ik anders met de rugzak naar Nepal zou trekken. Nochtans ben ik gelovig; ik denk niet dat het stopt na de dood. Wat er dan wel komt? Geen idee. Met Humphrey Bogart drinken aan een hemelse toeg?'

'Soms, als ik een heel goed gedicht heb geschreven, idealiseer ik de dood. Dan flirt ik met zelfmoordgedachten en denk ik: nu is het goed geweest, vanaf nu kan ik alleen maar ouder, lelijker en ziekelijker worden – het verval is al grotendeels ingezet, beter wat vroeger gaan dan veel te laat. Twee weken geleden wilde ik echt nog een uur lang van een klif springen – liefst bij Cap Blanc Nez, ik hou van de Opaalkust – maar ik stel me dan toch altijd voor dat er een aardige man naar me toekomt die zegt: "Doe het niet." Dus eigenlijk wil ik tegengehouden worden. Ik heb eenmaal een halfslachtige poging ondernomen, maar ik wist dat er mensen in huis waren, dus ook toen wilde ik gered worden. Echt zelfmoord plegen wil ik toch liever niet, vandaag zeker niet. Twee weken geleden heb ik iedereen bericht dat ik zelfmoord wilde plegen, wat ook weer zoveel is als zeggen: "Bel mij en zeg dat ik moet blijven leven". Dat is geen aanstellerij – ik slinger altijd tussen kinderwens en zelfmoordgedachte.'

'Maar meestal overheerst de doodsangst, al wil ik me daar niet door laten verlammen. Soms word ik badend in angstzweet wakker, doordrongen van het besef dat er geen ontsnappen aan is: "No-one here gets out alive", zoals The Doors zongen. Dat is toch een heel vreemde en beklemmende gedachte, die mij vooral in de stoel bij de tandarts overvalt.'

'Schrijven is escapisme voor mij, weg van die angsten. Ik heb ook in een rusthuis gewerkt: daar is de confrontatie met de dood zo alomtegenwoordig dat het bijna komisch wordt. Bij momenten denk ik wel: wat een nutteloos leven, dichter zijn. Dan vind ik het ziekelijk en egocentrisch. Maar soms zeggen mensen me dat mijn gedichten hun leven hebben veranderd, dus blijkbaar heeft het toch waarde. En wat zou ik anders moeten doen? Naar de herhalingen van Dr. Phil kijken of sherry drinken om drie uur 's middags? Ik wil

© JeRoen Murre

'Bij momenten denk ik wel: wat een nutteloos leven, dichter zijn'

niet in complete ledigheid terechtkomen en me overgeven aan de zelfdestructie die ik van nature in me heb. Dan liever gedichten schrijven.'

'Ik ben altijd morbide geweest. Dat is deels genetisch: mijn overgrootvader had een verstikkingsfobie en schizofrenie, en paranoia zit ook in de familie – mijn grootmoeder deed alle deuren op slot en waar schuwde me constant voor boemannen. Voor luchtigheid heb ik nooit veel talent gehad. Al hou ik wel van de Marx Brothers en Andy Kaufman; humor kan ook erg donker zijn. In mijn gedichten maak ik de dood belachelijk: mensen sterven op absurde manieren, ze stikken in objecten als marsepeinen leeuwentemmers, dat helpt mij om mijn angsten te bezweren. Mijn grote voorbeeld Daniël Charms doet dat ook, die laat de hele tijd oude vrouwtjes uit ramen vallen.'

'Het donkere en het destructieve heeft me altijd al aangetrokken: ik ben altijd bang geweest dat ik ooit iemand zou vermoorden. Ik heb dat ooit bijna gedaan: ik had als kind een vriendinnetje dat achteruitgestoken werd door haar moeder, terwijl haar verwende broertje gekoesterd werd. We hebben geprobeerd hem te vermoorden met pillen, zodat zij alle moederliefde zou krijgen, maar hij wilde ze niet slikken, dus dat

moordplan is mislukt. Anders had ik mijn kindertijd in een instelling doorgebracht, wat nog betere gedichten had kunnen opleveren.'

'Hoe angstig ik ook ben, in mijn doodstrijd zou ik graag heldhaftig zijn. Mijn moeder zegt altijd dat ze wil wegkruipen op een afgelegen plek en sterven zonder ooggetuigen, maar ik wil liever zo veel mogelijk mensen rond mij. Verdrinken lijkt me ook prachtig – in zee uiteraard. Of binnen veertig jaar heel *uneventful* doodgaan naast mijn geliefde in bed.

Maar geen korsakov of demencie, dat is een nachtmerrie voor iedereen: zo moeten leven en er niets meer over te zeggen hebben. Daarom denk ik soms: ik wil het zelf orkestreren. Maar vandaag zeg ik: nog niet meteen.'

'Aan mijn begrafenis en wie er komt, denk ik nooit: dat laat me koud. Doe maar zoals Mozart: een put is voldoende. En geen grote redevoeringen van de vrienden schrijvers. Nochtans vind ik begrafeniszen zalig: eindelijk huilen. Daar mag het, daar kan het. Zelfs op begrafeniszen van vage kennissen zit ik te huilen... Niet om de dode, maar omdat ik anders heel moeilijk kan huilen. Want over de dood ben ik niet sentimenteel: ik kan niet lang rouwen om mensen die sterven – ik ben daar nogal stoicijns in.'

Wie met vragen zit rond zelfdoding, kan terecht bij de Zelfmoordlijn via het gratis nummer 1813 of op www.zelfmoord1813.be

Opgetekend door Katrien Steyaert